

Ranta-asemakaava Norrholmenin osalle ja Sivarholmenille eteläisessä Nauvossa

Rakennus- ja ympäristölautakunta 01.04.2020 § 59
67/10.02.04/2025

Valmistelija Esittelijä

Kaavoituspäällikkö Heidi Saaristo-Levin, puh. 040 488 5888
Kaavoituspäällikkö Heidi Saaristo-Levin, puh. 040 488 5888
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Maanomistaja on lähestynyt kaupunkia ranta-asemakaavahankkeella. Koska kyse on yleiskaavan mukaisen rantarakennuspaikan siirtämisestä saareen, joka voimassa olevassa yleiskaavassa on osoitettu rakentamattomana säilytettäväksi, on maanomistajan kanssa sovittu lausuntonmenettelystä ennen kaavoitukseen ryhtymistä ja varsinaisten kaavoituskustannusten syntyä.

Esitetty kaava-alue sijaistee Nauvon eteläsaaristossa ja on yksityisomistuksessa. Norrholmenin saareen on yleiskaavassa osoitettu yhteensä neljä lomarakennuspaikkaa siten, että paikat jakautuvat itäiseen ja läntiseen alueeseen, jossa molemmissa on kaksi rakennuspaikkaa. Norrholmenin saarella on kaksi käyttöön otettua rakennuspaikkaa, yksi itäisellä ja yksi läntisellä alueella.

Hakijan tavoitteena on siirtää Norrholmenin itäisellä alueella oleva rakentamaton rakennuspaikka Sivarholmenin saareen. Sivarholmen on rakentamaton ja sijaitsee Norrholmenin eteläpuolella.

Hakija esittää perustelunaan, että rakentamaton osa Norrholmenin itäistä RA-2 aluetta sijoittuu hyvin vaikeasti rakennettavaan maastoon ja alueelle on erittäin haastavaa rakentaa laituria jyrkkien rantakallioiden, syvän rannan, sekä tuuli- ja jääolosuhteiden vuoksi. Maanomistajan mukaan ”Ranta-asemakaavan tavoitteena on siirtää rakentamaton rakennuspaikka paljon helppokulkuisempaan maastoon naapurisaarelle Sivarholmenille, joka on saman maanomistajan omistuksessa. Sivarholmen (6 ha) on pienempi kuin Norrholmen (13,8 ha), mutta erittäin hyvä rakennuspaikka ja suojattu paikka laituria varten on kartoitettu sen pohjoisosasta.” Lisäksi hakija esittää, että kaavoituksessa Sivarholmenille siirretyn rakennuspaikan rakennusoikeus rajattaisiin seuraavasti: vapaa-ajanasunto 85 m², sauna 25 m² ja talousrakennukset 40 m². Maanomistajan mukaan rakennuspaikka rajattaisiin myös siten, ettei se turhaan varaa rantaviivaa ja sen sijoitus määräytyy maaston muotojen mukaan. Ranta-kaavassa muutetaan samalla noin 65% Norrholmenilla olevan kiinteistön RA-alueesta MU-alueeksi ja tälle alueelle jäisi vain yksi rakennuspaikka.

Hakija on alustavassa luonnosaineistossa viitannut samalla saarialueella olevaan Halsholmenin saareen, jossa yksi yhteensä kuudesta rakennuspaikasta on sallittu poikkeamispäätöksellä rakennettavaksi kyseessä olevan saaren MU-alueelle (Lounais-Suomen ympäristökeskus 9.3.2009, LOS-2008-L-1277-214). Ratkaisu on päätöksen mukaan perustunut mm. Nauvon kunnan yleiskaavaehdotukseen ja saatuun selvitykseen rakennettavuusolosuhteista ja yleiskaavamerkinnän virheellisyydestä. Rakennuspaikan siirto saaren sisällä kaavassa osoitetun rakennuspaikan viereen ei kuitenkaan ole verrattavissa tilanteeseen, jossa rakennuspaikka siirretään kokonaan toiseen rakentamattomaksi osoitettuun saareen.

Maanomistajan ranta-asemakaavahanketta on käsitelty kaupungin kaavoitusyksikössä. Yleisenä hyvänä, kestävä ja suositeltavana

kaavoitusperiaatteena on erityisesti ranta-alueilla pidetty sitä, että rakentaminen ohjataan kokonaisuuksiksi, jolloin säilyy mahdollisimman laajoja yhtenäisiä rakentamiselta vapaita rantoja ja myös kokonaisia saaria. Tämä periaate noudattaa sekä kuntakaavoitusta ohjaavaa maakuntakaavaratkaisua että maankäyttö- ja rakennuslain kaavoitukselle asettamia sisältövaatimuksia ja tavoitteita. Maanomistajan esittämä ranta-asemakaavaratkaisu, jossa yksi rakentamaton rakennuspaikka siirretään jo rakennetusta suuremmasta saaresta rakentamiselta vapaaksi osoitettuun pienempään saareen, ei kaupungin kaavoitusyksikön näkemyksen mukaan vastaa edellä mainittuja hyviä kaavoitusperiaatteita. Norrholmenin rakennuspaikaksi osoitettu alue on laaja ja rakentamatonta rantaviivaa on edelleen paljon. Saaren ranta ei kuitenkaan eroa merkittävästi muista ulkosaariston saarten rannoista ja myös jo rakennetun rakennuspaikan laiturirakenteet on sovitettu samantapaiseen maastoon.

Kaavoitusyksikkö ei myöskään jaa maanomistajan näkemystä siitä, että Sivarholmeniin esitetty rakennuspaikka säilyttäisi vapaata rantaviivaa rakentamisen ulottuessa käytännössä saaren keskikannaksen ylitse sekä itä- että länsirannalle.

Eräänlaisena lähivuosien ennakkoratkaisuna vastaavanlaisessa tilanteessa voi pitää Turun hallinto-oikeuden ratkaisua, jossa se kumosi Nauvossa Sillskärin saareen laaditun ranta-asemakaavan. Perusteluina mainitaan mm. että ranta-asemakaava on yleiskaavaratkaisun vastainen ja että ratkaisu vaikuttaa sekä virkistysmahdollisuuksiin että maisemakuvaan (Turun hallinto-oikeus 15.1.2018, 01446/16/4104).

Liite

26. Luonnos ranta-asemakaavaksi
27. Luonnos osallistumis- ja arviointisuunnitelmaksi

Ehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta merkitsee tiedoksi maanomistajan ranta-asemakaavahankkeen. Lautakunta suosittelee yllä mainituin perustein, ettei maanomistaja ryhdy laatimaan MRL 74 §:n mukaista ranta-asemakaavaa Sivarholmin saareen. Rakennuspaikan siirtäminen Norrholmenin saaren sisällä tai Norrholmenin saaresta toiseen jo rakennettuun saareen sen sijaan voi olla perusteltua.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksianto

Maanomistaja

Rakennus- ja ympäristölautakunta 05.03.2025 § 32
67/10.02.04/2025

**Valmistelija
Esittelijä**

Kaavoittaja Jenni Tuuli, puh. 040 350 4515
Vt. kaavoituspäällikkö Pasi Hyvärilä puh. 040 488 5918
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Maanomistaja on lähestynyt kaupunkia ranta-asemakaavahankkeella. Kyse on yleiskaavan mukaisen rantarakennuspaikan siirtämisestä saareen, joka voimassa olevassa yleiskaavassa on osoitettu rakentamattomana säilytettäväksi. Maanomistaja on rakennus- ja ympäristölautakunnan aikaisemmasta

suosituksesta huolimatta päättänyt edistää ranta-asemakaavaa ja siksi luonnoksen vireille tulosta halutaan ilmoittaa ja valmisteluaineisto halutaan asettaa nähtäville.

Esitetty kaava-alue sijaitsee Nauvon eteläsaaristossa ja on yksityisomistuksessa. [Norrholmenin](#) saareen on yleiskaavassa osoitettu yhteensä neljä lomarakennuspaikkaa siten, että paikat jakautuvat itäiseen ja läntiseen alueeseen, jossa molemmissa on kaksi rakennuspaikkaa. Norrholmenin saarella on kaksi käyttöön otettua rakennuspaikkaa, yksi itäisellä ja yksi läntisellä alueella.

Hakijan tavoitteena on siirtää Norrholmenin itäisellä alueella oleva rakentamaton rakennuspaikka Sivarholmenin saareen. Sivarholmen on rakentamaton ja sijaitsee Norrholmenin eteläpuolella. Norrholmenin koko on 13,8 ha ja Sivarholmenin 6 ha. Ranta-asemakaavassa muutetaan samalla noin 65 % Norrholmenilla olevan kiinteistön loma-asuntojen (RA)-alueesta maa- ja metsätalousvaltaiseksi (MU) -alueeksi, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta tai ympäristöarvoja ja tälle alueelle jäisi vain yksi rakennuspaikka. Lisäksi hakija esittää, että ranta-asemakaavassa Sivarholmenille siirretyn rakennuspaikan rakennusoikeus rajattaisiin seuraavasti: vapaa-ajanasunto 120 m², sauna 25 m², vierasmaja 25 m² ja talusrakennukset 40 m².

Hakija esittää perusteluinaan, että rakentamaton osa Norrholmenin itäistä loma-asuntojen (RA-2) aluetta sijoittuu hyvin vaikeasti rakennettavaan maastoon, johtuen saaren maastonmuodoista: avokallioista, rotkomaisista halkeamista sekä muista luontoelementeistä, kuten laaja-alaisesta pirunpellosta ja suurikokoisista, vanhoista männyistä. Yleiskaavan mukainen rakentamaton rakennuspaikka on noin 10-15 metrin korkeudessa merenpinnasta verrattain avoimella alueella ja siten mahdollinen rakennus näkyisi kauas merelle. Alueen pohjoisrannalle on erittäin haastavaa rakentaa laiturijyrkkien ja sileiden rantakallioiden, syvän rannan, sekä tuuli- ja jääolosuhteiden vuoksi. Osayleiskaavassa osoitettu RA-2 alue on kooltaan melko suuri ja rakennuspaikkojen sijainnit tulee tutkia tarkemmin suunnitteluvaiheessa. Vaikka yleiskaavan mukainen RA-2 alue on laaja on siellä vain yksi helppopääsyinen rantarakennuspaikka ja se on jo totutettu. Toisen yleiskaavan mukaisen rantarakennuspaikan löytäminen RA-2 alueelta on hyvin vaikeaa. Sivarholmenilla on sen sijaan hyvä rakennuspaikka, joilla maasto on tavanomaisempaa. Lisäksi siellä on suojaista satama, joka ei vaatisi massiivisia laiturirakenteita. Suunniteltu rakennuspaikka Sivarholmenilla on paljon alempana (3-5m) meren pintaan nähden, eikä siten näkyisi väylälle. Rakennuspaikka Sivarholmenilla perustellaan niin ikään rakennusjärjestyksen sallimaa pienemmällä rakennusoikeudella, jolloin vaikutukset saaristoympäristöön jäävät vähäisemmiksi. Hakijan mukaan Nauvon eteläisessä osayleiskaavassa olevan Grannaksen emätilan (johon Sivarholmen on kuulunut) rakennuspaikat ovat jaettu epätasapainoisesti.

Saarilla on kesän 2024 aikana laadittu lausunto rakennuspaikkojen luontoarvoista sekä suoritettu arkeologinen inventointi Varsinais-Suomen alueellisen vastuumuseon toimesta. Luontoarvot rakennuspaikoilla ovat lähes samanarvoiset, mutta maisemallisesti ja rakennusteknisesti Sivarholmen on arvioitu soveltuvammaksi rakennuspaikaksi. Osayleiskaavassa Norrholmenille osoitetulla rakennuspaikalla sijaitsee 200-300 m² suuruinen pirunpelto, joka olisi toivottavaa säilyttää mahdollisessa uudisrakentamisessa. Kaavaan ei ole tarpeen tehdä suojelumerkintää arkeologisesta kohteesta, mutta maisemallista arvoa sillä on.

Hakija on luonnosaineistossa viitannut neljään eri ranta-asetmakaavaan, joissa Paraisten kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kolme rakennuspaikan siirtoa rakentamattomille saarille, joiden merkintä on (MU). Näiden lisäksi yhdelle saarelle on osoitettu täysin uusi rakennuspaikka. Ensimmäinen tapaus on **Krokskär Börstössä 2015 (1556/10.02.04/2014)**, jossa yhdeltä rakentamattomalta saarelta Västra Beritholmen 0.9 ha on siirretty rakennuspaikka toiselle rakentamattomalle saarelle Krokskär 5.5 ha. Suuremmalla saarella on inventoitu luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä alueita (luo) sekä osoitettu suojeltavaksi tarkoitettu alue (s). Pienempi saarista osoitettiin maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on ympäristöarvoja (MY), joskaan sen ympäristöarvoja ei ole inventoitu. Rakennuspaikan siirto hyvin pienestä saaresta suurempaan saareen, ei kuitenkaan ole verrattavissa tilanteeseen, jossa rakennuspaikka siirretään rakennetulta saarelta toiseen rakentamattomaksi osoitettuun pienempään saareen.

Toinen tapaus on **Sillskär Borstössä**, jossa kaupunginvaltuusto 2016 hyväksyi rakennuspaikan siirron saarelta Sommarö, jolla on useita rakennuspaikkoja rakentamattomalle saarelle ilman aikaisempaa rakennuspaikkaa Sillskär (MU). Rakennuspaikan siirto hyväksyttiin suuremmalta rakennetulta saarelta pienemmälle rakentamattomalle saarelle. Kaupungin valtuuston päätös kuitenkin kumottiin hallinto-oikeudessa, sillä sen päätöksen mukaan ei ollut perusteluja siirtää rakennusoikeutta toiselle saarelle, koska ei ollut esteitä, miksi kaikkia viittä rakennuspaikkaa ei olisi voinut hyödyntää Sommaröllä. Ranta-asetmakaavaa pidettiin myös yleiskaavan vastaisena ja että ratkaisu vaikuttaa sekä virkistysmahdollisuuksiin, että maisemakuvaan (Turun hallinto-oikeus 15.1.2018, 01446/16/4104).

Kolmas tapaus on **Mälhamnsklobben – Lilla Tiströnören 2021**, jossa pienempi rakentamaton saari muutetaan ranta-asetmakaavan seurauksena rakennetuksi, ja suuremmalla saarella, jolla jo on rakennuksia, säilytetään yksi rakennuspaikka. Samalla saaren muu osa säilytetään suojeltuna. Molemmilla saarilla on inventoituja luontoarvoja, Mälhamnsklobbenin tilan eteläosa kuuluu Saaristomeren Natura-2000 alueeseen. Mälhamnsklobbenille on Nauvon eteläisessä osayleiskaavassa osoitettu yksi RA-paikka ja yksi laskennallinen, sijoittamaton rakennusoikeus. Asian ratkaisemiseksi on laadittu ranta-asetmakaava ja käyty viranomaisneuvottelu, jossa on todettu, että rakennusoikeus voidaan siirtää Lilla Tiströnörin saarelle edellyttäen, että Mälhamnsklobbenin rakentamattomat osat samalla osoitetaan luonnonsuojelualueiksi ranta-asetmakaavassa, ja erillinen saunarakennus Mälhamnsklobbenin eteläosalla esitetään kaavassa poistettavaksi. Rakennuspaikan siirtoon on johtanut se seikka, että laskennallista rakennusoikeutta ei ole voitu sijoittaa suuremmalle jo rakennetulle saarelle Natura 2000 -luonnonsuojelun vuoksi. Siten sitä ei voida pitää verrattavana kohteena Sivarholmen-Norrholmenin saarien tapaukseen nähden.

Neljäntenä tapauksena hakija esittää **Stora Börsskär II** ranta-asetmakaavan 2023, jonka seurauksena osa saaresta sai uuden rakennuspaikan. Stora Börsskär II:lla sijaitsevalle kaavoittamattomalle alueelle, 7,48 hehtaaria, on myönnetty aivan uusi RA-rakennuspaikka, jota ei aiemmin ole ollut. Saari myytiin maanomistajalle metsäalueena. Alue oli merkitty Korppoon rantaosayleiskaavaehdotuksessa MU:ksi, eikä siellä ollut rakennuspaikkaa. Maanomistaja valitti rantaosayleiskaavasta Turun hallinto-oikeuteen, joka johti tilanteeseen, että Stora Börsskäriin kiinteistö jätettiin kaavan ulkopuolelle. Asian ratkaisemiseksi laadittiin ranta-asetmakaava, jonka lopputulemana maakuntakaavan mitoituksen vuoksi sekä maanomistajien yhdenvertaisen ja oikeudenmukaisen kohtelun vuoksi osalle

saarta muiden Korppoon rantayleiskaavassa osoitettujen rakennuspaikkojen yhteyteen myönnettiin uusi rakennuspaikka (Turun hallinto-oikeus 3.5.2016 16/0085/1). Tapaus poikkeaa Sivarholmen-Norrholmenin tapauksesta siten, että hakijalla on jo olemassa oleva rakentamispaikka, joka halutaan siirtää rakennetusta ympäristöstä rakentamattomaksi jätettyyn saareen.

Maaomistajan ranta-asemakaavahanketta on jo aikaisemmin käsitelty kaupungin kaavoitusyksikössä. Yleisenä hyvänä, kestäväenä ja suositeltavana kaavoitusperiaatteena on erityisesti ranta-alueilla pidetty sitä, että rakentaminen ohjataan kokonaisuuksiksi, jolloin säilyy mahdollisimman laajoja yhtenäisiä rakentamiselta vapaita rantoja ja myös kokonaisia saaria. Tämä periaate noudattaa sekä kuntakaavoitusta ohjaavaa maakuntakaavaratkaisua että maankäyttö- ja rakennuslain kaavoitukselle asettamia sisältövaatimuksia ja tavoitteita. Maanomistajan esittämä ranta-asemakaavaratkaisu, jossa yksi rakentamaton rakennuspaikka siirretään jo rakennetusta suuremmasta saaresta rakentamiselta vapaaksi osoitettuun pienempään saareen, ei kaupungin kaavoitusyksikön näkemyksen mukaan vastaa edellä mainittuja hyviä kaavoitusperiaatteita. Norrholmenin rakennuspaikaksi osoitettu alue on laaja ja rakentamatonta rantaviivaa on edelleen paljon.

Kaupungin vt. kaavoituspäällikkö Pasi Hyvärilä sekä kaavoittaja Jenni Tuuli tekivät maanomistajien kanssa maastokatselmuksen saariin 3.2.2025. Eteläisen Nauvon osayleiskaavassa Norrholmenissa sijaitsevat neljä rakennuspaikkaa ovat sijoitettu saaren pohjoispuolelle, mikä jättää lounais-etelärannan rakentamattomaksi vyöhykkeeksi. Maastokäynnin aikana tarkasteltiin nykyisen rakennusruudun mahdollisia rakennuspaikkoja sekä verrattiin niitä kiinteistön muihin rakentamattomiin osiin sekä tarkasteltiin Sivarholmissa sijaitsevaa mahdollista rakennuspaikkaa.

Laiturin rakentaminen Norrholmenin pohjoispuolelle todettiin olevan hyvin haasteellista maastonmuotojen ja tuuliolosuhteiden vuoksi. Saaren länsipäässä laituri on rakennettu aallonmurtajan suojiin. Sen sijaan eteläpuolelle laiturin rakentaminen on mahdollista muutama paikkaan. Osayleiskaavan rakennusruutua tarkasteltaessa mahdollinen pienialainen rakennuspaikka löytyi ruudun pohjoispuolelta, mutta laituri sijoittuisi eteläpuolelle ja jää siten noin 200 metrin päähän päärakennuksesta. Kuten osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta kävi ilmi, saaren maasto on korkeussuhteiltaan hyvin vaihtelevaa ja saarta lävistää pohjois-eteläsuunnassa useat rotkomaiset kalliorailot. Saaren eteläpuolelta, rakennusruudun ulkopuolelta, löytyi muutama mahdollinen vaihtoehtoinen uusi rakennuspaikka. Nämä paikat olivat kuitenkin hyvin pienialaisia ja eivät mahdollista rakennusoikeuden täyttä käyttöä, mutta siten laituri olisi mahdollista toteuttaa lähemmäs päärakennusta. Rantojen jyrkkäpiirteisyyden ja vähäisen suojaavan kasvillisuuden vuoksi rakennuspaikat sijaitsevat suhteellisen korkealla merenpintaan nähden ja siten näkyvät kaukomaisemassa kauas. Rakennuspaikan siirtäminen Norrholmenin etelärannalla RA-2 alueen ulkopuolelle olisi myös vastoin osayleiskaavaa. Lopputulemana voi todeta, että Norrholmeniin on mahdollista toteuttaa toinen rakentamispaikka, mutta se on todella haastavaa. Samalla on kuitenkin syytä huomauttaa, että Norrholmenin ranta ei eroa merkittävästi muista ulkosaariston saarten rannoista ja myös jo rakennetun rakennuspaikan laiturirakenteet on sovitettu samantapaiseen maastoon.

Sivarholmenin saarella sijaitseva mahdollinen rakennuspaikka saaren pohjoisosassa on selkeästi tavanomaisempi, paikka sijaitsee korkeussuhteiltaan matalammalla ja maaperä muodostaa tasaisen alueen rakentamiselle. Alueella kasvaa runsaasti puustoa, jolloin rakennuksen sijoittaminen niiden suojaan on

helppoa. Rakentamispaikan itäpuolella kallio muodostaa laiturille soveltuvan suojaisemman sijainnin. Siten rakentamisen aiheuttama maisemallinen haitta jäisi vähäisemmäksi kuin Norrholmenille rakennettaessa.

Kaavaluonnos on nyt valmistunut ja siitä pyydetään tarvittavat viranomaislausunnot kaavaluonnoksen nähtävillä oloajan yhteydessä. Vuorovaikutus toteutetaan laaditun osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Liite	Kaavakartta ja merkkien selitykset Osallistumis- ja arviointisuunnitelma liitteineen Ympäristölausunto
Esittelijä	Vt. kaavoituspäällikkö Pasi Hyvärilä puh. 040 488 5918 etunimi.sukunimi@parainen.fi
Päätösehdotus	Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää asettaa Nauvon Norrholmen - Sivarholmen ranta-asemakaavaluonnoksen julkisesti nähtäville ja pyytää siitä tarvittavat viranomaislausunnot.
Päätös	Pöytäkirjaan merkittiin, että kaupunginhallituksen edustaja Kaj-Johan Karlsson ei osallistunut asian käsittelyyn hallintolain 28 §:n mukaisen osallisuusjääviyden vuoksi. Ehdotus hyväksyttiin. _____
Jakelu	Maanomistaja, maanomistajan konsultti, kaavoitusyksikkö, rakennusvalvonta